

Pardubická Era představila nový pasivní radar. Vidí až za horizont, z Česka třeba až na Balt

19.09.2021 byznys.ihned.cz ~ Zpráva 0 ~ Martin Ehl

Nový pasivní **radar pardubické firmy Era** ze zbrojařské skupiny **Omnipol Richarda Hávy** může najít a sledovat cíl až na vzdálenost 700 kilometrů. Z České republiky tak dokáže sledovat vzdušné, pozemní i námořní cíle třeba až na Baltu či v Jaderském moři. Systém, označovaný jako PLESS, představili na Dnech NATO v Ostravě v sobotu obchodní ředitel firmy **Ondřej Chlost** a náměstek ministra obrany pro průmyslovou spolupráci Tomáš Kopečný. Chlost, který má brzy nahradit ve funkci ředitele Ery **Viktora Sotonu**, při křtu nového systému řekl, že jde „o technologii s vysokou přidanou hodnotou, na níž je nejcennější právě daleký dosah“. Novinku chválil i náměstek Kopečný. Označil ji za „další technologický diamant“ z produkce Ery, určený „jen pro nejnáročnější klienty“. **Pardubická Era** je jednou z firem, vzniklých na troskách někdejší Tesly Pardubice, výrobce legendárních pasivních **radarů**.

Ramona a Vera.

Hlavním produktem pro armádní zákazníky je dosud **radar Vera-NG**, nová generace systému, postaveného na principech fungování předchozích **radiolokátorů**. Výrobce uvádí, že systém Vera „vidí a není viděn“ – je radiotechnicky neviditelný a nemůže být odhalen. Používají jej některé členské země Severoatlantické aliance včetně USA. Era také vyrábí civilní letištní radarové systémy. Nový systém PLESS využívá podobně jako Vera-NG toho, že všechny stroje vydávají nějaké elektronické signály. Podle výrobce je opět těžko identifikovatelný a může, ať už v mobilní nebo stacionární verzi, sledovat situace daleko v týlu nepřítele. V ideálním případě by mohl být pro systém Vera-NG doplňkem. Vera-NG poskytuje 3D obraz a používá se pro sledování vzdušných cílů. PLESS sice nemá 3D zobrazení, ale dohlédne do téměř dvojnásobné dálky než Vera-NG díky odrazu elektromagnetických emisí od troposféry. To je nejnižší součást atmosféry ve výšce od devíti do osmnácti kilometrů. Zkratka PLESS pochází z angličtiny: Passive Long-range ESM Surveillance System. **Radár** je určen především pro sledování pomalu se pohybujících cílů, jako jsou lodě nebo jiné **radary**, ale dokáže zachytit i **letadla** nebo drony. Cíl vysílá signál, který se rozptyluje v troposféře a odráží zpět na zem, kde ho systém umí zachytit. Tím může pasivní **radar** dohlédnout za obvyklý rádiový horizont. PLESS a Vera-NG lze propojit do jednoho systému, a získat tudíž poměrně včasný obraz případného blížícího se cíle nebo lze PLESS použít jakou součást dlouhodobého sledování a elektronického průzkumu tím, že sám je prakticky neviditelný. Podobně jako v případě Vera-NG je systém možné přizpůsobit požadavkům konkrétního zákazníka – například tím, že nebude pokrývat všechna pásma v rozmezí od 100 MHz do 18GHz, jak nabízí výrobce. Hmotnost samotné antény je pod 16 tun, přístroj kromě antény potřebuje i místo pro jednoho operátora a může být ve verzi jak mobilní, tak stacionární. Je určen k podpoře pozemních jednotek a průzkumu tam, kde není možný letecký průzkum. Zároveň se hodí například i pro sledování situace na moři v mezinárodních vodách z pobřeží. PLESS ale zatím nemá zákazníky. Firma nezveřejnila jeho cenu ani kolik vývoj stál. Dva kusy pasivního **radaru Vera-NG** loni koupila česká armáda za 1,5 miliardy korun. Vývoj podobných pasivních systémů, které Era nabízí, probíhal od 50. let minulého století v mnoha zemích, ale byl později nahrazen technologií umístěnou v **letadlech**. Po konci studené války se levnější pozemní technologie začala vracet. Jako jeden ze svých projektů zadala vývoj pasivních **radarů**, které mohou dosáhnout za horizont, i Evropská unie v rámci Evropské obranné agentury. Evropští výrobci mohou žádat o grant na vývoj takového systému do letošního prosince.